

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 596/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 596/2020 vp vastavalmistuneiden nopeutetusta siirtymisestä ansiotöihin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihosen, ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 596/2020 vp:

Miten hallitus aikoo edistää nuorten, erityisesti vastavalmistuneiden, työllistymistä ansiotöihin, millä toimilla hallitus aikoo saada vastavalmistuneet entistä nopeammin työelämään ja aikooko hallitus tarjota työkaluja ja opastusta nuorille yritystoiminnan aloittamiseen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Korona on heikentänyt nopeasti nuorten työmarkkina-asemaa. Kriisin alussa maaliskuussa 2020 sekä alle 25-vuotiaiden että alle 30-vuotiaiden nuorten työttömyys kasvoi noin 40%:lla vuoden takaiseen verrattuna. Työmarkkinatilanne heikentyi edelleen huhtikuussa ja toukokuussa, jolloin sekä alle 25-vuotiaiden että alle 30-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrät kaksinkertaisivat.

Korona on vaikuttanut erityisesti nuorten naisten työllisyystilanteeseen lomautusten kohdennuttua suurelta osalta nuoriin naisiin. Huhtikuussa nuorten naisten työttömyys kasvoi 150% vuoden takaiseen verrattuna. Nuoriin naisiin kohdistuva työttömyyden kasvu selittyy suurelta osin sukupuolittain jakautuneista työmarkkinoista.

Taluskriiseillä voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia nuorten mahdollisuuksiin kiinnittyä kestävästi työmarkkinoille. Tämä voidaan nähdä sekä 1990-luvun taluskriisistä, että vuonna 2008 alkaneesta taantumasta. Hallitus kantaa suurta huolta nuorten työmarkkinatilanteesta ja on tehnyt merkittäviä toimenpiteitä vahvistaakseen ja tukeakseen nuorten työmarkkina-asemaa. Vuoden kolmannessa ja neljännessä lisätalousarviossa päätettiin vahvistaa nuorten työllisyyttä tukevia palveluita 45 miljoonan euron lisäpanostuksella. Rahoitus tullaan jakamaan alueille työttömien nuorten osuuksien perusteella. Rahoitusta voidaan käyttää tulosperustaisten työllistämishankkeiden toteuttamiseen sekä koulutusten lisähankintaan ja nuorille suuntaamiseen. Tuella voidaan lisätä henkilökohtaista palvelua ja tukea matalasti koulutettujen nuorten mahdollisuuksia lisätä osaaamistaan.

Lisäksi hallitus on jatkanut ja vahvistanut nuorten matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin tukea Ohjaamoissa. Työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö toimeenpanevat hankkeen jolla vahvistetaan nykyistä toimintaa. Korona-kriisi on aiheuttanut nuorille ahdistusta

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 596/2020 vp

ja epävarmuutta tulevaisuudesta. Matalan kynnyksen tuella helpotetaan ja nopeutetaan tuen saamista, jotta mahdolliset haasteet eivät kasva suuremmiksi työllistymistä estäviksi ongelmiksi. Edellisten toimenpiteiden lisäksi hallitus valmistelee syksyn budjettiriihessä kohdennettuja lisätoimia täydentämään jo päätettyjä toimia.

Lisätoimien ohella hallitusohjelman mukaisesti kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Vuoden 2021 alussa käynnistyvät työllisyyden kuntakokeilut ottavat järjestämisvastuun alle 30-vuotiaiden työllisyyspalveluista. Käynnistämällä kuntakokeilut hallitus haluaa vahvistaa alueellisia palveluekosysteemeitä ja näin vahvistaa nuorten työllisyyden tukea.

Yrittäjyys kiinnostaa nuoria ja yhä useampi nuori harkitsee yrittäjyyttä uravaihtoehtona. TE-toimistot yhdessä kumppaniverkostojensa kanssa opastavat ja neuvovat myös yrittäjyyden aloittamiseen liittyvissä kysymyksissä. TE-toimistoista voi saada starttirahaa yritystoiminnan perustamista varten ja yrittäjyyttä aloitteleva tai suunnitteleva nuori voi osallistua yrittäjyyskoulutuksiin tai uravalmentaukseen. TE-palvelut tarjoavat tietoa myös itsensä työllistämisestä. TE-toimistojen toimintakykyä kriisitilanteessa on vahvistettu henkilöstöresursointia lisäämällä. Näin turvataan hallinnon toimintakyky ja tarjotaan ohjausta ja neuvoja myös yrittäjyyteen liittyen.

Helsingissä 1.9.2020

Työministeri Tuula Haatainen